

© 278.

5940

Kuri kuningatar.
G.Reuter.

122

Vanemuise
näitelava
✦ TARTUS. ✦

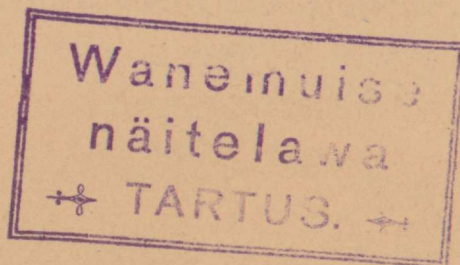
Eesti Üliõpilaste Seltsi
raamatukogule

Wanemuise näitelawa poolt

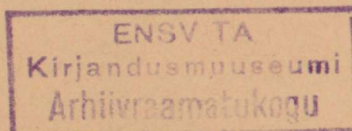
Kuri kuningajütter.
Muinaslooline lastenäitemäng
kolmes waatuses.

Gabriele Reuter

Ümberpannud: A. Kitzberg.

Wanemuise näitelawa.
Märts 1910.

76199

Osalised:Kuningas.Endelinda, kuninga tütar.Leilinde, tema mänguseltsilineKoolipeili.Professor.TantsujuhatajaKokk.Esimene ümardajaTeine ümardajaSorts.Müürakar.Endel, tema müürakas sulane.Koks } päialpoisid.KoksHaldjadLinine lindPoisikesed ja tüdrukukesed.

3

Osimene waatus

Tore uum kõrgete kummitud arna-
tega Tagasemas suur kõrge uks rõdu pääle,
kust laiad astmed alla aeda viivad.
Ukse es on vahetekk eestkätt alleskinni.
Kuumis on pahemat kätt taga pool kuldne
woodi eossa - siidi vaipadega, espool
laud, selle ümber kõrgete seljalügedega ist-
med, woodi ja laua vahel üks. Paremat
kätt astmetel trooni - iste

Kuningatütar endelinda magab.
Woodi kõrval seisab ümardaja, kes rau -
sulgedest lehvikuga kurbseid eemale
kakitab. Teine ümardaja võtab kuld -
kiust ehteid välja. Nad sosistavad
üksleisega, kuni kuningatütar ärkab.

1re ümardaja Kuningatütar liigu -
tub ennast, ta ärkab varsti üles.

2re ümardaja. Huit, huit! Ara kova -
sti kõnele. Kui ta üles ärkab, on meie
raku otsas.

1^{ne} ümardaja. Küssuguses tüjus
ta küll täna jälle on.

4
2^{ne} ümardaja. Tema on alati nii pahur.
1^{ne} ümardaja. Võib olla, et ta täna rõõ-

2^{ne} ümardaja. Sa igati katsub temale
rõõmu valmistada. Aga Sumal teab, kas
see midagi aitab. Ei või ju kunagi ette tea-
da, mis temale rõõmu teeb, ehk mis teda
ära pahandab.

1^{ne} ümardaja. Minna võin sulle ütelda,
aga ära sa kellegile edasi ütle: Tema ei tea
isegi, mis talle rõõmu teeb. Temal on sin
ilmas liiga häa.

2^{ne} ümardaja. Wait, wait!

Kuningatütar [liigutab ennast, sirutab käsi
haigutab, tõstatab pääd]. Kas juba hommik
on? Minu särast ei paista päike minu woodi
pääle? Minna käskisin orre, et päike po-
minu woodi pääle paistma.

1^{ne} ümardaja Armuline kuningatütar, aia-
tõusis külmä udu ules, meie kartsinne...

Kuningatütar. Teie kartsite... Alati te warr-
kuttu dwage aknad.

1^{ne} ümardaja [tõmbab eeriide akna cest taga]

Wanemuise
näitelawa
TARTUS.

5
kele näkese paiste hoowab sisse]

2^{ne} ümardaja [heidab põlvili] Soovin
kõige armulisemale kuningatütrele aland-
likult õnne.

Kuningatütar. Täna! [Kõrgus tõde
pääl pääsuna hüüded. Kuninga teenrid
kuulatawad.]

„Kuulge ja teadke noor kui vana:

„Kuninga tütre sünnipäev on täna!

[Lahwahulga hüüded ja hõiskamine:]

„Kui kuningatütar elagu, elagu, elagu!”

Kuningatütar [peet tõde ääre pääl istub
ja jalad kõigutab, kargab ühe hüppega
üles ja jookseb nagu ta on, vaige südises
õõsargis, sasitud juuksetega üle toa.

Ümardajad pesunausega, uetega ja kinga-
dega tema järel. Ta hüppab akna pääle
üles, kumardab välja ja annab rahvale
all kätega märku]. Täna, täna

väga! Peate ka kooni ja meesaia saa-
ma? [Hüüdmine ja hõiskamine lähel
tormilisemas]

1^{ne} ümardaja Armuline kuninga-

6
tütar lubagu: Teie kuld kingad...
2^{ne} ümardaja Kas kuningatütar ennast
peseda ei soovi? Wesi lõhnab nii magusasti
[Püüab temale kuldkaunist käsnaga wetti näs
pääle panna]

Kuningatütar [lööb käega wette, nõnda et
see ümardajale näkku wirtsab]. Pese oma
enese ahwinägu! [Häärab heleda häällega]

1^{ne} ümardaja [katsub temale kingi jalga
tõmmata]

Kuningatütar. Jätke mind rahule! Pean
oma tilude alamatega rääkima. [Hüüab
jälle wälja] Palju, palju punast marjamahla
peate saama ja kolmkümmend korwi =
täit komvekksid oma lastele. Jaah, kuule
late? [Pöörab ennast ümardaja poole, kes õh-
des temale kingi sibajate jalgade otsa sure
püüab, ja tõukab teda jalaga]. Mis sa saad
alati minu ümber kobad? Käs sa ei kuule
ma oma alamatega pean rääkima

2^{ne} ümardaja. Kui amuline kuningatütar
ometi ühe silmapilgu aega annaksivad
siis rahvas peab mõllerna, kui kuningatütar

ennast pesemata näoga ja sügemata
pääga oma truudele alamatele näi-
tab?

Kuningatütar. Ah, kuningatütar on
alati ja hõndagi ilus. Kas te siis ei
kuule ja ei näe, kuidas rahvas ennast
oma kuningatütre üle rõõmustab?

[Kumardab ennast jälle avarast välja]

Täna õhtu on lossiülas tulevaks ja lants,
kuningas lubab. Kuningas, minu isa
istub ju kõige päale „jahi“, mis mina
tahan. Kuski ja rõõmu peate saama.

Hüüded. „Kaua elagu meie häa
kuningatütar öndelinda!“

[Reiustardaja. Annuline kinga-
tütar ma arvan et tee värslik kooliprei-
li tuleb, ma kuulin tema viideid rahusema

Kuningatütar. Ah, mististe? Ah, sus
pandke mind ruttu natuke rüdesse.

Hüüde muhestab koolipreili ära. Hii!
Mis sa mind nõnda kannad?

[Lõob imardajale, kes tema muuseid sael
põhasid müüride päale]. Sind mina läna

8.
õhtu tantsima minna ei lase, sira
tegid mulle kaiget. Meistad?

1st ümardaja. Jah, kuningatütar! [La-
seb nurralt päa nõrgu]

Koolipreili [aunuväeline naesterahvas
suhkru-päa moodi tanuga ja püra kleedi-
salaga, nõtkutab sigarasi põlvi ja annab
kuolatuure lillekimbu]. Minu kõigema-
sam kuningatütar, ma lähenen oma
kõige ilusamate õnnesoovidega

Kuningatütar [võtab lillekimbu, nussutab
teda]. Suus nagu mõne lehmale. Aga minna
lehm ei ole! "Küch, kollased lilled". Kolla-
sed lilled tähendavad nadedest. Kollane
nagu koolipreili nägu. Minna kollaseid
lillesid ei salli, viigi nad lehmile süüa ja
tooge mulle uus. [Kisub põlastusega lillekim-
bu ümardajale nätte]

Koolipreili [võtab, a puhastub tahtsult õige vi-
nese lõksuõlinuga oma nina]. Kuningatütar
on minu vastu halb, ja minna mõtlen kuninga-
tütraga ometi alati ainult hääd. Suba sest
sacadin, kui teie alles anahumetes olite, olen ma

leid kasvatanud ja õpetanud, aga teie,
kuningatütar, ei tea tänust midagi. Ja
omati õlensin mina valmis ennast teie
est kasvõi tükkideks lõigata kasama
Kuningatütar [pahaselt] Ah, mis te
lobisete! Ei tule teile meeldegi, ennast
tükkideks lõigata lasta! Teie kardate
ainult, et minu isa teid minema
ajab, kui te minu vastu hää ei ole. Ja
suis on teil kerjama minem näes. — Mi-
na tahan süüa saada, — ruttu, ruttu,
süüa kooge mulle! Mind lastakse ju
ära rälvida! [hääle kuldude] Väete,
minule ei anta midagi, mina pean
rälvisma, oh mina väene, väene kuni-
gatütar!

Kõin ümardajad [joonsevad, kõlis-
taavad, hüüavad] Kuningatütrele
süüa. Kuningatütrele [püü kosti!
Teine rälvisse lauale, kuningatütrele
soolase salvrätik ette]
Kuningatütar [istub ühe nende nõrgete
seljalugedega tooli peale]

Paks kook. [ilmub, toredat, kõrgel, kunstlikku kooki kandes. Tema kannul neli väikest konarsoissi valgetes riietes, kõksuuga roogadega.]

Kuningatütar. Kook? Ma ei tea veel, kas ma kooki tahan. Iga päev kooki! Mäe ju õige kena välja. Kas ta's ka maitseb?

Kook. Kõike mis häa, mandlid ja rosinaid küpsetasin ma sinna sisse. Kui kuningatütar tillukesel tüukeselgi maitseksivad! [Laseb põlvile ja tekitab kooki tema poole.]

Kuningatütar [murrab tüukesel, pistab suhu, sülitab välja]. Päh, see maitseb ju nagu liim ja pliister! Te tahate mind küll ära kihvitada? Juutale oninge oma kookiga. Teunob jalaga, nända et kook tüukides vaagnalt lendab! See, kahaha, missugused rõmatad näod teil on! Hisane kook aknaist välja, vaadake inimestele. Neile võib ta häa küllalt olla [Kargab üles, konarsoisile]. His sinul säääl on?

11
Shokolad! [Tõstab kannukese pealt
kaase ära] Shokoladi ma ei taha.
Shokolad ei maitse. Vähukoort ma
ka ei taha. [Tõstab sõrme koore sisse
ja maalib kokapaisile valgeid sõrmed
habeme]. Ah, see on naljakas. Muid
näeb välia nagu oleksid sa habeme-
aiaja juures. Sa sina kah! Sina kah!
[Maalib väigile kokapaisile näol
koorevahu täis ja tahab ennast selle
juures sünnuks naenda]

Koolisreili. Mis siis kuningatütar
aineks tema näsiwad?

Kuningatütar [seisab mõttes] Ma
tean! Ma tean! Karaskid looge
mulle ja see rasva!

Koolisreili [imekspannes ja jalakusega]
Karaskid ja - [kogeledes] s-se rasva!
See ei ole emoti kellegi kuningatütre
toit. Seda ei jõua emoti kuningata-
tütre väike kuninglik nõht ära see =
dida

Kuningatütar. Justament. Seda

ma tahan saada, see on häa. Mina
 jooksin korra aiaväravast välja,
 kaugele kaugele, kuhu ma õieti su-
 guki ei lohtunud minna. Ja seal oli
 siis üks väikene hertsik ja hertsikus
 elas vana mees. See oli hirmus must ja
 sepane ja tema hertsik oli ka hirmus
 must ja sepane. See sõi karaskit ja
 searaswa. Kõvera noaga, mis ka must
 ja sepane oli, lõi nosta suured tüki-
 maha ja ajas suhu - nõnda...

Mina jõulisin ja tema andis minule ka
 oma karaskit ja searaswa süüa. Oma
 määrilud, sepaste kõtega andis ta mul-
 le ja see maitses tore daoli! Karaskit
 ja searaswa loogis mulle, ehk ma la-
 sen teid nüüd kees puuri pista!

[Kõik ringulavad käsa. Klõned
 jookswad minema, leised hüüavad
 läbisegi: „Kuningatitar tahab karas-
 kit ja searaswa.“ Kuninga lossis omale
 ei ole karaskit ja searaswa
 Klõnapiisid [jookwad vaheldamisi

13.
oma raagnaid]

Siin on piramid!

Siin on bombongsid!

Siin on kompreksid!

Kuningatütar [avaldata ainult jalg-
kuul]. Mina tahan karasmit ja sea-
raswa!

Koolipreili Kuningatütre kohta
hannab seda hiinlast teitu süües va-
lutama! Mõelgu omale kuningatütre
ka oma kõioerõrgema kõhu peäle!

Kuningatütar [hambid jalgadega,
nisul unse lahti ja kirjub] Mina
tahan karasmit ja searaswa.

Ümardajad [tulevad tagasi]

1te ümardaja Ei leia niusull nii-
sugust hirtsikut ega niusugust va-
no meest!

2te ümardaja Ei ole teres kuninga-
nias ei karasmit ega searaswa kübitgi!

Kuningatütar [hannab valjust tuluna]
Teie väledate! Teie ei anna mulle, mis
ma tahan! Teie olete minu vastu õe-

lad! Oh mina väene, väene kuningatü-
tar!

Koolipreili. Kuu kuningatütar ennast
omeli rahuotaksivad. [Ümarclajatele] Laul-
ge ja tantsige, et kuningatütar meil jälle
rõõmsaks saab!

[Ne ümarclaja [võtab kandle, laulab].

"He kuningatütar kui ingel nii häa,
Kuldloorkides särab ta kuninglik pää."

Kuningatütar [näitab lauljale neelt].

Minna ei ole kui ingel nii häa, te ole-
te kõik viletsad meelitajad. Ah, kuidas
mul igaw on, kuidas mul igaw on!

Koolipreili. Ohk on kuningatütar nii
armuline ja võtab meelelahutuseks õpe-
tundi? Professor juba võtab unse taga.

[Toob professori].

Professor [pikades, mustades riietes,
pikk hanesulg kõrva taga, suur tindli-
pott käes, raamatud ja vullid kaenla all
astub sisse haur häälega]. Kas näeswad
kuningatütar kirjutamise või rehenda-
mise, äsõpetuse või geografia

tundi anda?

Kuningatütar [on ennast woodi pääle wisa-
nud] Patke mind rahule! Kuningatütar
ei pruugi õppida, kuningatütar on sin-
dimest saadik targem kui tee kõik
korku.

Koolipreili Kõige armulisem kinga-
tütar! Kuningasteie isa, las kis mulle
ütelda, et kui ta teid temmitama tuleb,
ta järel katsuda tahab, kaste ka hwo-
las õppima olete, enne kui ta teile kin-
gitudesid kätte annab, mis tema armastus
teile tänaseks wälja on walinud.

Kuningatütar [tõuseb pinnamisi üles,
sügab kiiklatagust]. Kas kuningasteie
seda ütles?

Koolipreili. Otsi nendesamade sõnadega.

Kuningatütar. Ja, ega siis teisiti küll
ei lähe [Istub laua äärde tooli pääle]

Professor [seadib temale tindipoti kae
järele, annab temale sule pihku ja laotab
paberil laua pääle lauaki, loob raamatu
lahti ja hakkab ette üttema]

Sõnakuulmine on kõige tarkuse ha-
katus.

Kuningatütar [haigutab, õhkab ja see-
rib] So⁴ na = kuul = mine - Ojah tundi
plarakastuli [Korraga muigab ta naerda ja kirjutab
koolega edasi]

Professor. Kas kuningatütar sellega
läbi on?

Kuningatütar. Jah, see on valmis. [Õn-
nab temale lehe lugeda]

Professor [loeb]. A - aga, see on ju hi-
irmus! O - oh! Aga kuningatütar see on
omeli liig! [Annab lehe koolipreilile]

Koolipreili [suure vaevaga lugedes]

"Koolihärra on eesel ja koolipreili on larnba-
pää." Aga õndelinda! Ma minestan ära!

Seda peab kuningas teie isa, teada saama. Oma
vanu, truud teinid sedaviisi teotada, see
on ju kuulmata.

Kuningatütar. Raevata te omeli ei julge.
Siis saadetakse teid minema ja olete kerju-
sed valmis! Paras! [Üleskarates ja tuba mööda
ringi tantsides]. Nüüd on tund otsas.

17
niiid ma tahan tantsida.

Koolisveile. Lasne tantsujuhataja tulla,
kutsuge märgusellilised!

Kuningatütar. Leilinde! Leilinde!

Kus on Leilinde? Tema on äärmiselt
sõber, temaga tahan ma tantsida.

Miks ei ole Leilinde siin? Mispärast ei
ole ta mulle terehõmmust ütlenud
midagi? Mispärast ei ole ta mulle lille-
põrga toonud nagu täna aasta eest?

1. ümardaja. Kuningatütar, Leilinde
istub omas toas ja nutab.

Kuningatütar. Keegi ei pea minu sinu-
päävald nutma. Putter looge mulle Lei-
linde siia ja teised ka!

Tantsujuhataja [ilmub ja räägib viiulit
häälede]

Kaks tüdrukukest [kuningatütre vanu-
sed ilmuvad ja räägivad omaist tantsima
valmis]

Leilinde [ilmub nuttes] Ondele ma,
minu ema on raskesti haigestunud
Minu väene, häa ema! Juba kolm kuud

18
ei ole ma teda enam näinud, sest et
minu isa mind kuningarotta, kee man-
guseltuluseks saatus

Kuningatütar [inglasell]. Sinu ema on
haige? Ah, küll ta jälle terveks saab.
Tule õsime mustants kätte, mida me
siis õhtu lessiaas muul kantsime]
Leilinde. Kuningatütar, ma palun teid
südamest, lubage mind koju sõita.

Kuningatütar. Ma peaksin sul ära
sõita lubama? Kes siis minuga palli
peab mängima? Nõnda kõrgele mui-
sina, ei võsna nuld palli keegi, ma ei
või sind ära lubada. Ära nuta, väike
Leilinde.

Leilinde. Laske mind mu ema juure
minna, et ma teda põetan ja oma
jaheda käe tema õhtava otsaesse
pääle panen.

Kuningatütar. Ole rahul, täna õhtu
on rahvapidu ja tulewäsk, siis lantsime
ja kolmkümmend korwitait' nempok-
kisid jagame lastele wälja. Kas see

ei ole lõbus?

17.

Leilinde. Ma ei saa rõõmus olla, kuningatütar, kui mu ema haige on. Kulle ei tee tulevärk ega nempvendid lõbu. Kuhu siida on nii raske [Heidab põlvud ja saad]. Halastage, kuningatütar, lubage mind koju mu haige ema juurde!

Kuningatütar. Ei mina ei taha! Kulleid sa? Mina ei taha!

Leilinde. Halastage, kuningatütar, laske mind minna!

Kuningatütar [tulivihast ja abaga trampides ja naajudes]. Mina ei taha mitte, ei taha mitte! Kas sa ei kuule? Ülesse maast, missa saäl kinnud? Tõuse üles ja ole rõõmus. Kõik peavad rõõmsad olema kui mina käsin.

Linne linn [heljub laest alla ja jääb päädle nõhale lähvima. Kuna Leilinde ülestõuseb ja oma pisaraid nuuvala näeb, hakkab linn (hääb üleval) laulma].

Siiru - viiru, siiru - viiru, liiru

Liiru - liiru, siiru viiru liiru!

Kuningatütar. Oi, missugune ilus linn,
kust see tüppa on saanud? See on küll
ka mulle õnnesõnnina tulnud? Kuidge,
kui ilusti ta laulab, nagu oleks tal in-
mese hääl [Kõik kuulavad]

Sinine linn [laulab]

„Waat ette, waat ette,

„Lein jõuab veel nätte,

„Kõõm waob kui vette,

„Oel silda toob rutte,

„Kui põlgad muu jutte

„Sul nutte - nutte - nutte...!

Kuningatütar [värin, vorseb temast üle,
seisab mõttes ja ütleb]: Kui kuuvald ta lau-
lab! Mulle nutte - nutte - nutte... Päh-
vana uunal linn! Püüdnud ta kinni, näand-
ne tal kaal nahkavara, misugune paha,
uunal linn!

[Ümardajad ja mänguseltselised hüü-
paavad üles ja püüavad linnu kinni võtta
see aga tõuseb kõrgemale ja laulab nagu pil-

gala meesle]:

"Maat ette, maat ette,
 Lein jõual veil kätte
 Kõõm vaob kuu vette
 Oel süda loob nuttu,
 Kuu põlgad mu juttu
 Tul nuttu - nuttu - nuttu!"

[ja vaob siis ülesse ära]

Kuningatütar [mehelimas vihas usuvad
 raputades] Tähtne ta kusta on, kätte te-
 da ikkagi ei saa. Tulge, hanna me tantsi-
 ma. Sina oma pilliga - mängi!

Tüdrukukesed [seadivad end süsaxalt
 ja kombelikut tantsule valmis]

Leilinde [on lahapoole läinud ja me-
 tab silaare]

Tantsujuhataja [viivliga mängides,
 tantsub hõõle ette] Üks, kaks, kolm -
 paremale poole ringi, pahemale poole
 ringi, kolm samm tagasi - kummars-
 daad, kallutage, painutage ennast.
 Nõnda oli hästi! - Peeniseselt, õrnalt,
 kombeliselt, nagu preididele siinus. -

Kuningatütar, nüüd näidake ka oma
asnamist

Kuningatütar [noone naeruvääriliseks
tehes]

Uks, kaks, kolm, - paremale poole ringi,
pahemale poole ringi, kolm sammu ta-
gasi, - kummardage, kallutage, painu-
tate ennast. - Pärneselt, õnalt, kom-
betiselt, nagu prelidele sünnis! [Kuma-
ta sönu võidab ja lapsed kõik kinnabi-
terad, kuidas kästul, hüppab tema,
oma viidid löstes, hullude hüvelega, lanna
ülestiues, melega asnamataht teie keskel
ringi]

Tantsujuhataja Väga meeldiv ja nau-
nis armuline kuningatütar. Ainult veel
natuke metsik, natuke liig tuliselt tantsi-
tud!

Kuningatütar tahab ennast sünnis naer-
da / Leilinde, kas sa juba küllalt nut-
nud oled? Tule minuga tantsima!
Leilinde [kindlalt] Kuningatütar, minu
ema on suuremas, kui sa ma tantsida

Ärge seda minult nõudke

Kuningatütar. Mina näen sind tulla!-

Sa pead tantsima, kui minna näen

Leilinde. Tüie näsete mind teha mis ei
siinri, mina ei nuula sõna.

Kuningatütar [hänelises vihas, kargudes]

Küll ma sind sõnakuulma õpetan!

[tõmbab tantsujuhataja käest viiuli-

soone ja lööb sellega Leilindele nänne]

Leilinde [kiljatab rõvasti, nuutsub]

Mina silm! Mina silm! [Häavub ja
on ümberaunustamas]

Koolipõrli [tormab Leilinde juure,

toetab teda ja hüüab kohlakunult] Ku-

ningatütar, mis te olete teinud - ma

kardan, ma kardan, te olete silma löo-

nud. Häene Leilinde! Weth! Me peame

silma kinni kōitma.

Kuningatütar [on ennaot isemeelselt

ära pōotanud ja seisab sääl, kumra ümber-

dajad ja koolipõrli Leilindele vätku

ümber päa seovad]

2nd ümardaja Kuningas tuleb!

Kuningatütar ²⁴ [kohkudes] Ruttu, "korraldage minu juukseid! Allina sinine mantel andke!"

[Kärguseliselised pannavad temale mantli õlde ümber ja hoovavad temale joegli ees. Kuningas ilmub rüütu pääl purpuri mantlis ja kroon pääs. Tema ees astub väikene poisike (Pagi), kes sammelist padja pääl väikest hiilgavat krooni kannab.]

Kuningatütar [on häkki reguni teiseks muutunud, jookseb isale vastu ja annab tema kaeli suud.] Isa, armas isa!

Kuningas [lõsiselt] Isa, armas isa... ja seda ma sulle olen ja oleksin õnnelik, kui sind eluotsani häaks tütreks nimetada võiksin. Keid kuule, Enderlinda, mulle on sinust halb asi räägitud ja ma loodan, et see kõik tühi laimatus on [koolipreidile] Istuge ette, preili, ja teadage mulle, kuidas olete mu tütre ülespidamisega rahul? On ta tasane, helde ja armuline igauke vastu olnud.

nagu see kuningatüttele sünnis?

Professor, asuge ette ja ütlege mulle, on ta koolas õppima ja ennast teadustes täiendama? Üüris ta hõõr meelega tarkade meeste raamatuid? Oskab ta kirjutada ja rekorderdada?

Kuningatütar [seisab noorus, näpib sõrmi]

Koolipreili [siigava kumerdusega]

Kuningas ja issand, tee tütar on egas asjas hõõr kuningatütre eskuju.

Professor. Missugune tung tarkuse järele, lihtsalt kuninglik, kuninglik! Missugune terav mäistus! Lihtsalt jumalik! Missugused sõnad! Lihtsalt luulelik! Tema kõrgete esivanemate valgustatud näim vajab tema üle.

[Kuna kuningas professoriga räägib, näitab kuningatütar koolipreilile asja tagant pikka nina]

Kuningas. Mitte nii palju rütuot! Mitte nii palju et minu laps uhkaks ja suureliseks ei saaks. Kui hõõr ja tark valitseja

peab ta korra oma riigi üle valitsema.
 Kes aga valitseda tahab, peab enne
 teisi teenima õppinud olema. [Hõlab
 sadja päält krooni; tõndelinda, sa saad
 täna neliteistkümmend aastat vanaks.
 See on lähtee, millele sulle kuningas
 tütreid alati krooniga ehiti. Heida põ-
 vili, et sinu isa sind kuninglikku auu-
 märgiga ehiks. [Pareb temale krooni
 pähe.]

Koolisreili. Kuu ilus on meie kuningas-
 tütar krooniga!

[Ümber olijad sosislavad]. Kuu
 ilus ta krooniga on! Veel aastat paar ja
 kuningas sajad tulevad meie kuningas-
 tütarit kosima.

Kuningatütar [hõiskades] Kroon!
 Kroon!

Kuid võib iga mees näha,
 et ma tõesti kuningatütar olen!

Kuningas. Kanna teda auuga mu
 laps! Ta oma armastuse tähens
 kingin ma sinule täna oma poole
 kuningriiki. Astu ülesse auujärgle,

et su alamad sind terwitavad.
(Teemite hüüded): „Kõrgesti elagu
meie kuningatütar Emdeleinda!”

Kuningatütar [astub kuninga kõr-
nõrval auijärje poole, nad jäävad
sahemat kätt auijärje nõrvale seisma,
kuna koolisreeli ja kõnn teised üksi-
ked ette astuvad ja sügarasti kummar-
davad.]

Leilinde [oma seotud pääga seisab
emal.]

Kuningas Astu lähemale Leilinde,
minu kõige kallimaa uilema tü-
tar. Kas sa oma kuninga tütar
terwitada ei taha?

Leilinde. Ei, mina ei taha kinga-
tütar terwitada, kuningatütar löi
mind. Mina olen waba mehe tütar
ja ei lase ennast liina. (Pundlik wäikus)

Kuningas [wäga tõsiselt] Sa oled oma
mõnauksilisest kõnnud? Minu kõige
kallima nõuanudja tütar? Kärgi,
Emdeleinda!

28
Leilinde [xisub sidemed p^äa ümber],
punane arm tema otsaesisel on näha
haadake siia, kuidas ta mind lõi!
Endelinda. Ta oli kangemaalne ja ei
tulnud tantsema.

Leilinde. Mina ei tantsi, kui minu ema
haise roodis valeu kannatad

Kuningas. Endelinda, kuidas sa seda
võisid teha?

Leilinde. Mina palusin teda kalas-
tada ja mind koju ema juure minna
lasta, aga tema ei annud mulle seda
luba.

Kuningas Endelinda, kas sinu sü-
da sulle ei ütelnud, mis sul teha tuli?

Leilinde. Tema süda? Teie tüdruk on
kõva ja kure süda. Kes tema lähedale
juhtub, seda ta piinab ja rannab.
Müüd peale te tütt kuulda saama.
Soale üksikule meist siin [näitab teen-
rite poole] on ta elu kibedaks tei-
nud, aga nad kõik on arad ja ei julge
keegi sellest kuningale midagi ütelda.

Kuningas [valjalt] Tõtt! Tõtt ta-
han oke teada saada! Kes nüüd
valeid räägib, selle heidan ma torni,
katsu kuu ega päikene ei paista.

[Selle käsu saale tõuseb kuninga
ümber häkki väli kõnekõma lähesegi.
Kõik rääkivad korraga ja karbuvad ku-
ninga tütre poole, kes üksi ja mahajäl-
tud ainsana ei istub ja äritult ja põne-
valt seda kõike saalt saatab.]

Professor [näitab kimutatud lehte]

Tiin teie tütre kivistuse harjutus!
Müüd nimetat ta eeslik ja kooli-
preilit lambapääks!

Koolipreili. Tä on liige ja kuri magu
melkik kasv.

Kõik. Minu ilusama kõrgi lüüta
jalaga puruks ja vis kas arvast välja
kõrka poiss. Meile mägesta kõre va-
hust habemed väkku.

Tantsujuhataja. Tema ei kooli
viskest ega kambest. Mõidagi
ei lase ta enesile õpetada.

1^{ne} ümardaja. Kulle viskasta kuld-
sed kingast näkku.

2^{ne} ümardaja. Tema pää on täis
õlaid tüska ja nõlõmata temsund.
Kuningas. Küllalt! küllalt! Kõikub
Endelinda juure, tahab temel krooni
pääst võtta? Ei ole sina väart kroo-
ni kandma. Mäh krooni pääst,
käsen ma.

Kuningatütar [hoiab käega krooni rinnil]
ei, oma krooni ma tagasi ei anna. Sa
ole'd ta mulle rinninud ja ta on minu
oma! [Tema ja kuningas vahel sünnub kelle-
mine, mille juures Endelinda kanni onalva
kumundab ja kuningas nätt hammastega
salvub.]

Kuningas [kajatab raputab nätt]. Kõigi
riskia loom hammustas ta minu nätt!
Kõik [sosislased hirmul]. Ta hammustas
kuninga, oma isa nätt.

Kuningatütar [isegi oma tei üle kohkunud,
uisab, pää ees on aas, trotslikult noorus]

Kuningas. Minu laps sa enam ei ole!

Kälja minu kuningakojast!

Koolisreili. Halastust, kuningas!

Kuningas. Halastust? Kästundis
tema süda halastust? Wiige teda
Sorts!

„Metsas, täis nõiduse koleduist

Opi sa hirmu ja kahetsust.“

Kuningatütar [hirmul, aga naerul]:

Alga Sorts ei tule! Sortsi ei ole!

Koolisreili [piljatab ja näitab käega
läve poole]

[Kõik rahuvad hinge kinni pi-
lades läve poole, selgesti on kuulda
kuudas mõnda sammud - tap - tap - ast -
meid mööda üles tulevad]

Sorts. Kivi sortsi hiiutakse, tuleb ta
kui olen harjunud teema!

[Lambad käpi majal lähemale ja han-
nab, ilma et teda keegi tähistaks, hir-
mu pärast karjutanud kuningatütre
käest minna]

„Metsas, täis nõidust ja koleduist
Opi sa hirmu ja kahetsust.“

12.
Kuningatütar [kaseb ennast nuttes
Sortsist ära sija.]

Koolisreili. Päästke kuningatütar,
päästke!

Kuningas. Wiha mis kus mind kaasa,
nüüd on rahetus hiljaks jäänud.

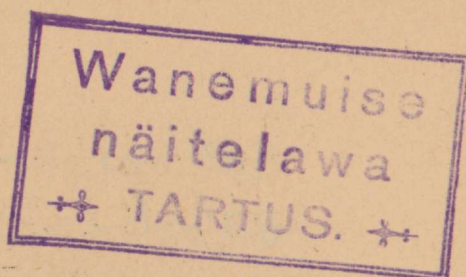
Kõne. Kue kuningatütar. Hada, mee
kuningatütar!

Lirine linn [heljub alla, laulab]:

„Waat' ette, waat' ette,
Lein jõuab veel nätte,
Rõõm saab kui sette,
Oel siida teob ruttu
Kui põlgad omu juttu
Sul nuttu - nuttu - nuttu!“

(Eesriie)

Teine waatus.

Lage noht metsas taga pool padrik
 dükim, leise üle kõrgele tõusvad kal-
 jud. Ees ääres tamm. Ritsweed
 söösad, sõnajalad, suured punased
 seened. Paremat näht puude all
 hertsin, sammeldanud katusega,
 esimene külg täitsa lahtine. Hertsin-
 ku kõrval väike laud. Teisel pool
 kõrvas puu all, mille oksade külges
 pannid ja potid ripuvad, kivide
 vahel tulease. Hertsikus sammal-
 dest ja puulehtedest magamise ase,
 paar pinginet, wõrk, wana kiwi.
 Hertsiku ees pinn. Kuisagil kivide
 vahel hallin.

Hele, kuupaistene öö. Hertsin-
 kus, aseme pääl magab lindelinda.
 Sõis kükitab tuleaseme ees mille
 pääl tulihoogub, segab katab, rimi-
 sel arusaamata nõiasõnu, ja sis-

57
kub vahel kallasse rohtusid. Lõpüks
vabal ta oma susi soeti sisse

Murude tütreid tantsivad ja
laulavad.

Murude tütreid:

Oeresed hellakesed,

Käherpäaga nullakesed,

Tulge, tulge tantsimale!

Tulge lustil lüglemale!

Risulantsu tantsigeme,

Wirutantsu veerigeme,

Harjutantsu hakkageme

Läänetsantsu lüglegeme!

[Õnna lamme seest ronivad naljaka oma-
matuga, ahnides ja puhkides päi alpaissid
Moks ja Noks välja. Meil on punased
länilaniid, pääs ja pinad hallid habe-
ried. Murude tütarde keskel suur õre-
tus]

Moks [ajab jalad hooni raigustades] No mi-
le's kardate! Meil oleme ju, Moks ja Noks
Noks [aralt puuõse seest väljavahitudes]
Kaste ei tea, kas vana Mürakaru alles

magab?

1^{ne} Muru'idetütar. Kas sa siis ei kuule, kuidas ta norskab? [Eemalt on alalist valju norskamist kuulda]

NORS. Ho siis on häa. Siis on me väime emale tule tegemiseks rohulikult paar kuuse kabi korjata.

2^{ne} Muru'idetütar [eemalt pilgates]

Sinul vanamehel on küll viis alati külm.

NORS [käsa õõudes] Ja, mis teie siis aruate, sääl maa all meil noobastes on külm, niiske ja pime.

2^{ne} Muru'idetütar Hui! Sääl mina ei tahaks olla! Mina armastan rohelisi lehti ja niiju lillesid.

NORS [on üsnaste käbisi korjama ja kott pistma hakanud] Kähku, kähku,

Nors, sinu ra laisk vorst! Aita mul kott' kurele! Kas sa siis ei näe, et koit juba metsaladwad punetama paneb? Harsti hakkab päikene säisuma.

NORS Jah, siis peame küll lõttama,

36
muudu paneb vana Kiranaru meid
püürkõstiks nahka.

Moks. No tule, tule!

Moks [hannab Moksile kotti selga upitama
paneb kae silmade ette ja vaatab huultsin
[poole]. Mis uus elanik siis sinna juure tul-
nud on?

[Kaks Muruudetütart mõniskab teda kuu-
last, Moks nämistab Moksi pääle ja mõle-
mad ühes kabinotiga lendavad kuni jõe
Moks. Ah tee õelad seatigud!

Moks Wa' edevad heinartsinud. Moks, la-
me vaatama, mis külaline see sinna on tu-
nud.

[Kaks Muruudetütart hoiavad temal
õitsuvad oksad ees, ei lasse teda läbi]

1^{ne} Muruudetütar Wa' nimatark, mis se-
sulle nõrda lähel!

2^{ne} Muruudetütar Eit tõi ta eila kaasa
kui koju tuli. Olla inimese laps, lead,
üks meist, kes sääl nauget meie metsa
taga elavad

3mes Muruudetütar Ei tea, mis ta temaga

legema nakkab!

1^{ne} Murueidetütar. Mis muud see muu =
dab mõnens janeseks või metsmitseks

2^{ne} Murueidetütar. Ah lapsed! Kas te's
ei tea et eit ju niisugused tükk ei tee,
ego's tema mõni kuri nõid ei ole! Selle
rumala jutte on inimesed jälja arvanud,
meie teame seda paremini.

Kors. No laske mind ometi läbi, minna
tahan ka näha, kuidas see inimese -
laps jälja näeb.

1^{ne} Murueidetütar. Hüppa üle!

Kors [püüab hüppata, ei saa, kukub
nukli. Haer]

2^{ne} Murueidetütar. Koni alt!

[Kors püüab alt ronida, üks murueidetütar hoiab teda nuklast kinni.]

1^{ne} Murueidetütar. Paranda minu hõbe
kannel ära, üks keel läks katki - siis
ma lasen minna.

2^{ne} Murueidetütar. Ja minule too
kuld kaalakee.

Kors. Mis te nõrk keel eitaha! Best ära!

38.
[Tahab vägisi minna, miselab muruude
tütardega. Suur naer ja kilkamine]

Moks [on seni lastamata hirtsikusse hii-
linud, kumardab magaja endelinda üle,
ahnete silmadega] Ohoo, missugune ilus
kroonikene mis tal pääs, see kiluks mi-
nule ära!

Sorts [tuleb, löstab ähvardates keppi] See
ei ole sinu jaoks, mine oma teed.

[Päialpoised poevad puusse sisse ta-
gasi]

1^{ne} ja 2^{ne} Muruudetütar. Lase meid
na inimeselast vaadata!

Sorts Arge äralage aga mu kumuga-
tütrekest üles. Siis on kohe nutt ja nisa
lahti. Inimesed kardavad öö ajal metsas

[Muruudetütred ja päialpoised roqui-
vad Sortsi ümber]

1^{ne} Muruudetütar. Kas siis inimesed
nii rumalad on?

2^{ne} Muruudetütar. Kui kuu valge
lehtede sees mängib ja naste murule
langeb, siis on õnne metsas kõige ilusam.

olla, laulda ja tantsida.

Sorts Muudugi on inimesed rumalad. Nad on päris puru rumalad. Ehitavad omale suured kõrged majad, kuku neiu ega päike sisse paista ei saa, kuul tuul läbi puhuma ei pääse ...
 2. Muruide tütar. Ah, nüüd saal võib hirmus elada olla!

Sorts Ja kitsastes kambrites kasvavad nende lapsed üles, ei ole ime, kui nad õelad ja vastinud on. Naadakse seda tüdrukust saal, ta on ühe kuninga tütar. Ta elas mullses lossis, sada teenijat oli tal ees ja taga, meesara ja kompanöörisid oli tal muigida, kui palju kui aga ise tahtis. Aga rõõmus ei olnud ta kunagi. Tema ei tea kuidas lilled süüeswad, kuidas linnud laulavad, kuidas mets rahiseb ja tuul nõhiseb. Õelaks ja pahuraks sai ta oma rüüdes lossis, oma saja teenijaga ehk küll nõin tema tahtmise täidet. Sellepärast tõin ma ta ära metsa. - Nüüd

40

aidake kõin kaasa teie murulapsed,
päialpoisid, jänessed, oravad ja linnu-
kesed, teeme selle väinese inimeselapsele
asi selgers, et mitte keegi, olgu ta ka, kes
ta on, ülemeele ei tohi olla, vaid et
igakuks väinest ja sõnakuulitult oma
kõõl tegema ja kõõvide vastu lahke,
hää ja armas olema saab

Kõik lantsutavad käsa, tantsivad
Sortsi ümber ringi ja hüüavad] ja, ja,
seda teeme! Seda me teeme!

Sorts [lomal hertsinusse, loob wani ja
istub hertsini ette kedrama]

Muruelidetüübid [tantsivad ja laulavad]:

Oenesed hellakesed,
Kuldassäaga lapsukesed,
Tulge, tulge tantsimaie,
Tulge liistul liuglemaie!

Kislitantsi lantsigeme,
Wirutantsi weegeme,
Harjutantsu hakkageme,
Läänelantsu liuglegeme!

[Tantsivad muisa ära. Püine tõus]

ja muldab meissa. Hurtsinu matusel istub
sinine lind ja laulab]:

Siin-viiru, siinviiru, liiru,
Liiru-liiru, siinviiruliiru!

Kuningalüta [arnab, aigutab, ringutab,
siutab ennast]. Mis siin vait? Mis saäl
torgib? Mis onul jala all kabisel? Kro-
leisel? Huik, kuivad puulehed ja
samblad! Kes on mu kuldvõdi?
Kes on mu siidi-vaidad? Heu mas =
sugune inetu mardixa. [Hüütab mas =
dixa vastu maad, tõmbab kuldkinga
jalast ja surmab mardixa]. Anna-
liisa - Sarne - Tiin - Lülind - Lei-
lind! Kas siis keegi ei tule ja mulle
ei ütle, kus ma olen? Mis hirmuskoht
see siin vait olla? Mis on minuiga me-
li juhtumust, otr ma väene, väene
kuningalaps? [Tõuseb üles, vaatab äri-
latult ringi. Magamise asime seest voo =
maks väene uss välja! Heu! Uss! Uss
uss! [Kargab käyüdes hurtsinust välja]
Uss uss! Uss uss! Kes jaaotab mind

ussi näest? [Haarab suu kolu pikku, et ussi
ära tappa]

Sorts Jäta onu loomakene rahule. Mis
minu ussine sulle siis halba teigi? Harku
parim kui ilus ta on. Ta põgeneb ju isegi
su eest. Minu huusikus ei tehta ühegi
loomale halba, seda pane tähele, amüüdu
sünnib sulle enesele halba.

Kuningatütar Nõid, nõid...! Kas ta
mind ära süüa tahab? [Toonud koljude
poole ja kargab üles, et põgeneda, mõhust
urisemine kolab temale vastu, ta kohkub ta-
gasi]

Sorts Tule maha, hoia säält eemale,
säält elab suur Mürakaru. Kui sa
selle niisi puutud, oled sa otsas.

Kuningatütar [pöörab kohkunult ja hira-
mul Sortsi juure tagasi] Suur Mürakaru?
Kes see siis on?

Sorts See on - suur ja vägev nõid, kes selle
metsa üle valitseb ja keda mõin kartma ja
teenima peavad.

Kuningatütar Siin ka?

Sorts Jah, mina ka.

Kuningatütar Kas ta mulle midagi teeb?

Sorts Kui ta sind näeb ja tal parajasti köht tühi on, sööb ta sind raha ja kon-
tidega.

Kuningatütar. [aralt] Siis ma sin-
na kaljude päale enam ei lähe.

Sorts Seda võen ma sulle ka annan.

Kuningatütar Ja sina? Kas sina
mu ka ära sööd?

Sorts [naerdes]. Sõukest väikest kihv-
tist kannonna, nagu sind? Ma ei
usu, et sa süna sünnid, oleksid mõ-
ru päla. Teenima pead sa mind, tüd-
rukut oli mulle ammu waja.

Kuningatütar [uhkell] Teenima?

Sinu - tädruk pean ma olema? Mina
ei taha! Kuningatütar ei teeni teisi.

Sorts. Waata, waata, kui uhke sa
oled! Mis hääd sa siis ilmas juba
ära oled teinud, mille päale sa uhke
rõid olla?

Kuningatütar ⁴⁴ Kas sa ei näe
krooni minu päa pääl?

Sorts Katsu teda hoida, muide
varastatakse ta sul ära ja siis ei usu
sinust enam megi, et sa kuningatütar
oled. Pane nüüd hästi tähele: Mina
lähen metsa juurikaid ja rohtusid kor-
jama. Sina pihi seni põrand ära, so-
puta oma ase üles, sööda mu linnu-
kest ja nohenda tuld. Siis pane supp
keema, siin on seened ja salatid, et
me lõunaks süüa saame. Kui kõik
seni tehtud ei ole, kui ma tagasi tulen,
saadan ma su ülesse. Mära kuu juure
katsu siis, kuidas sa temaga valmis saad.
Hääd päeva! [Hõlata korni ja kepi ja lori-
kab minema]

Kuningatütar [vihaselt jalaga tampides]
Mina ei hakka selle vana nõiä sõna
kuulma, mina ei taha teha tüdruk olla!
Mina tahan tagasi oma isa marmorist
lessi! [Tuletat meelde] Aga isa ajas mu
ju säält minema.

1^{ne} Muruudetütar [hiilib juu tagant]

Kuningatütar [näeb teda ja nargab rõõmsalt tema poole] Ah sina kena ilus laps, kas sina seen metsas elad? Kaita mulle vettu kuninga lossi teed, muna olen kuningatütar.

1^{ne} Muruudetütar. Ei ole minul aega. Pean hobelõnga redrama ja uduksin. Kuiduma, kas sa ei tea? Seda on õhtuks vaja.

2^{ne} Muruudetütar [tuleb hõbedase kibakannuga]

Kuningatütar. Tule minuga mängima, muna olen nii kehv.

2^{ne} Muruudetütar. Ei ole aega mängida. Ohtu, kuuvalgel, siis mängime ja tantsime, päeva - on igal oma töö teha.

Kuningatütar. Mis siis sul teha on?

2^{ne} Muruudetütar. Väasta. Kasval kuskil lillekene või lehekene nii varjul, et kaste tema pääle langeda ei saa, seda pean ma oma hõbenannust jootma. [Lahel ja kastab lillesid]

Kuningatütar. Oh, jää minne juure,
mul on hirm!

2^{ne} Muruidentütar. Ei või, mul on oma
töö teha.

3^{mas} Muruidentütar [linnupöyppuhii pääl]

Kuningatütar. Mis siis sul saal on?

3^{mas} Muruidentütar. Pesast kukku nüü
linnupöypp. Tal ei ole veel selgi, ta ei saa
veel lennata.

Kuningatütar. Ah kui ilus! Anna ta mulle
le mängida.

3^{mas} Muruidentütar. Sina teeksid temale
haidet. Oige huljakesi panen ma ta pesas
se taasi. [Teel seda]

Kuningatütar. Kaita mulle veel linnu-
pesasid.

3^{mas} Muruidentütar. Ei ole aega. Mul
on oma töö. Pean sitikaid jolule aita-
ma, kes kogemata selili on kukkunud,
ussikestele teed juhatama, kes leelt ära
on eksinud.

Kuningatütar Kes sind siis seda kõik
käsus teha?

3mas Murueidetütar Täewane isa!

Kuningatütar Täewane isa?

3mas Murueidetütar Jah, armas Jumal!

Tema on meid kõik käskinud inimeste
wastu head olla, meid haldijaid kui ka
inimesi.

Kuningatütar Aga nõidadele ei ole
ta seda käsku annud, nõiad on tige-
dad

3mas Murueidetütar Kas sa meie mees-
eite arwad? Tema ei ole nõid. Tema
on kõikide wastu häa. Ainult inime-
sed söönawad teda sortseks ja nõians,
sest et ta juba enam kui sada aast-
at wana on

Kuningatütar Aga lemal on puna-
sed silmad ja pikk kõwer nina.
Mina kardan teda!

3mas Murueidetütar Ei ole waja teda
karta

1me Murueidetütar Ära teda aga
nõians nimeta, seda ta ei salli!

3mas Murueidetütar Ja tema sõna pead

kuulma.

Kuningatütar Kina ei taha aega
tööd teha, ei taha sõna kuulda

3mas Murueidetütar Jah, siis ei saa
mina sind aidata. Ela hästi, mul
ei ole enam aega! [Kargab piisaste rahel
ära]

Kuningatütar [karlikult]. Kõik jookse-
wad ära! [Mõeldes]. Katsun õige ise,
kas ma siis mitte teed koju ei leia.

[See aja jala naiseid tihnikust läbitungida
aga ei saa]. Oh, ohavad ja kibuvitsad

kuivad ja aed-jalad veriseks. [Lotub
mõtetes kivide päale, võtab krooni päält,
puhastab seda]. Ah, mine võht on tühi!
Moks ja Moks [tulevad õone poolsest, hiili-
wad tasakesi lähemale ja näitavad vastas-
tenu endelinda krooni päale].

Moks Oi mis ilus mänguasi sul on!

Moks Näita õige mulle kah. [Sirutab näe
välja ja tahab krooni võtta].

Kuningatütar [lööb temale näppude pa-
See ei ole mänguasi, see on kroon ja kõig].

kallim asi mis mul on [Panib naoni
jälle pähe]

Mors nutuselt] Ai ai! Ära ole ometi
nenda kuri. Keie kaitseme sind ju ai-
data.

Kuningatütar Kus teie vanad ja väetid
mind aidata saate?

Mors Kas sort ei ähvardanud sind
peosta, kui põrand pühitud, soodi so-
putatud, linnuke söäditud, tule kohen-
datud ja suppi valmis keedetud ei ole?

Kuningatütar. Jah, ta ähvardas küll.
Aga kuidas onina onna peenikeste sõrme-
dega niisugust jämedat tööd võin teha?

Mors ja Mors [inna vastastekku üksteise
sõnade vahel kõneledes ja kuningatütre
ees sinna ja tänna karates]

Mors Meie pühine põranda ära

Mors Meie soputame aseme üles.

Mors Meie anname linnule süüa.

Mors Meie kohendame tuld

Mors Meie keedame suppi valmis

Kuningatütar. Oi, teie olete ju teige ke-

nad, armsad mehedesed. Kinge siis
ja tehke töö ära.

Mors. Enne pead meile midagi tootama.

Mors. Ilma palgata ei tee keegi midagi

Mors. Kingi oma kroonikene pääst meile.

Mors. Jah, kuningatütar, see ilus krooni-
kene kingi meile.

Kuningatütar [ülesteuotes, uhkelt ja kummit-
linult] Oma krooni pean ma ära and-
ma? Mis teile nüüd meelde ei tule? Oma
krooni ei anna ma kõige maailma va-
randuste eest. Ennem tahan ma nälga
ja janu kannatada, ennem lasen oma
ennast peksa ja kirakasu kätte saa-
ta.

Mors [tõgedalt] Ole tark ja anna hääga,
et ma muudu me rõõmsa vägise.

Mors Krooni peame me omale saama.

Kuningatütar. Kinge aga päale minge
Oma krooni ma ei anna ial [Pöörab üh-
kelt selja]

Õndel [tuleb paremat näht kaljudelt alla
ja aedamööda lähemale. Ta on nüürakas

57
ja lombakas saitud juunote ja habeme
ja suure vildaku punase ninaga, seljas
on tal vana lagunenud, püütorgaga man-
tel?

Moks ja Moks [on vahel ajal üksteisele
käega märki annud]

Moks [on salassi kuningalütre selja taga
xivide otsa roninud ja katsub temal
krooni pääst ära võtta]

Kuningalütar [kõrjatab, cilase seda
teha] Ah sina habemata võõrel!
Teib ennaot väikeseks et Moksi käte
all läbi minna?

Moks [tõmbab sel silmasilgul krooni
pääst ära] Hurraa, kätte sain krooni!

Kuningalütar. Oh häda, minu
kroon! Häda, häda!

Õndel [kargab sinna, haarab Moksi
naest minni, raputab teda ja visab
temal krooni käest võtab kuiva ansa
ja püsib teda] Seda sulle sinu pika-
nappude eest, sa ahnepäts! [kõhutab
päialprisid minema] Kasige maa alla

oma noobastesse, oma ääsi tulede ette.
 Taguge oma enese kuld, aga ärge si-
 utage kätt võõra omanduse järele
 võlja.

Mõks ja Mõks [poevad kuldades käh-
 ku oma võnna puu sisse]

Endel [tuleb kuningatütre juure tagasi,
 lasub põlvili, panub temale krooni
 ja jääb üks silmi tema otsa vaatama]

Kui ilus sa oled!

Kuningatütar [võtab oma krooni, la-
 garet aga siis tagasi ja jääb aralt ja imes-
 pannes Endeli otsa vaatama]

Missugused imelikud elukad siin
 metsas on.

Endel. See on nõiatud mets.

Kuningatütar Kui inetu sa oled!

Kes sa oled? Mis sa minust tahad?

Endel Kord olen ma noor ja ilus
 nagu sina, nüüd pean ma siin met-
 sas olema, nagu sinagi.

Kuningatütar. Kas sina sortsi ole?

Endel. Ma olen inimeselaps nagu sinagi

ja mul on sinust hale meel.

Kuningatütar. "Hale meel?" His sõna see on, mis ta tähendab?

Õndel. Sinu kannatamine teeb minul hoiu nagu oleks sinu valu minu oma se küljes.

Kuningatütar. Mis sa selle eest nõuad?

Õndel. Ma ei taha tasu ega tärnu. [Läheb nõudma tuld, paneb tulele anse juure, toob heilivast vett, tõstab kalla tule pääle.]

Kuningatütar. Ma aitan koh. "Toob seeni ja võhkeid, aga tärnak sulle juures kogemata kalla külge, nõnda et seei maha jääks." Oh kui ootamata ma olen!

Õndel. Kõta oma mantel seljast ära. Lastame ta siia sinu magamise-asele pääle. Karmhiga ei saa sa tööd teha.

Kuningatütar. Ka minu õivad riided ja laiad käinud täristavad mind.

Endel. Need saavad peagi kibuvits-
test puruks ristud ja niiske muella
läbi ära määritud

Kuningatütar Siisei tunne enam
keeci ära, et ma kuningatütar olen.

Endel Sulle jääb ju see noor.

Kuningatütar Ah ja, minu noor!
Oige küll! Wartakana Endelile staa!
Kisparast sa mõnda inetu oled?

Endel. Mõnda inetusomustis mind.

Ähtrakau see suur sort, kes selle metsa
üle valitseb. Käärakau ja lombakaks te-
gi ta mind ja mõnda pean ma teda
teemima

Kuningatütar. Oh, see on ju hirmus kas
sa ei näida enamast suuruks?

Endel. Kardan küll. Keie kõik sinu kar-
dame teda

Kuningatütar. Kusl üksugune siis
süa metsa sai?

Endel. Tä oli omal ajal nägen ja kuvi
kuningas. Oma ikerohku tegude pärast
muudeti ta kauruks ja pandi - kaugel

oma alamatest - siia metsa elama.
Kujas ja tigidans on ta jäanud üks-
ni inimene ega loom ei ole temale siha-
cest julge:

Kuningatütar [ennast öndeli lähedale
suredes]. Kuule kuidasta märingab!
Öndel. Pimedaskaljuoapas ta elab
ja ümberingi ripuvad kõige nende
väikeste metsaloomade, jäneskaste,
metskitsede ja oravate luud, neda
ta ära on söönud. Need pleegivad
kuuvalgusel ja lõiguvad kuule viies.
Kõige parem maitsuvad talte väikesed
haldjate lapsukesed, neid püüab ta
sööb maardes ära.

Kuningatütar. Hiusugune kinnus mü-
ranare! Miks te siis kõin kogu ei löö
ja teda ära ei teipa?

Öndel. Ta on liigumam, kui meie
Meie ei jooa temale midagi teha

Kuningatütar [ohates]. Oh!

Öndel [saladusliselt]. Küll liigub jutt,
et siis see mets tema alt päästetud

saab, kui keegi süüta tütarlaps temale
 selle, mis tal ilma pääl kõige armsam
 on, ohvriks siib. Siis kaotab ta korraga
 kõik oma jõuu ja isegi kes juure juht-
 tub võib teda maha liia. Selle pärast
 loodame meie kõik

Kuningatütar. Jumal teab, mille see
 korra võib juhtuda. Mina ei usu, et ke-
 si tütarlaps selle, mis tal ilma pääl kõige
 armsam on, Minna kaudu ära annab.
Endel. Kas sina seda ei teeks?

Kuningatütar. Mina tõesti mitte.
Endel [nurralt]. Siis ei päästa meid te-
 ma näest keegi!

Kuningatütar. Naerab haleda häälega?

Endel. Mis parast sa naerad?

Kuningatütar. Sa oled ju, kui sa kurb
 oled, veel inimeste keel muudab. Sina koll,
 kas sul nimi ka on?

Endel. Minu nimi on Endel.

Kuningatütar. Endel? See ei ole tõsi.
 Seda sa valetad!

Endel. Endeliks nimetas mind mu

ema, kui ta mind kuldhällis sügusis.

Kuningatütar [hirmitades, vihaselt ja -
laoga trampides] Sina kuldhällis! Seda
ei usu ma iial. Kuisugune inetu ja hir-
mus nüüra! Sina nimi ei pea mitte
õndel olema, mina ei taha mitte!
Õndel ja õndelinda, see kõlab ju, nagu
oleks meil inimestega midagi tegu.
Õndel. Õndel ja õndelinda, see kõlab
ju väga ilus.

Kuningatütar [lööb ja tõukab õnde-
lit] Õndel inetu loom, ma ei taha
sind enam näha! Mine mu silmist,
nasi!

Õndel [lõnnab nurvalt emale]

Sorts [tuleb tagasi] Kas hurtsiku põ-
rand on pühitud?

Hurtsik. Keegi ei ole mind pühinud.

Sorts. Kas ase on üles seputatud?

Ase. Keegi ei ole mind seputanud.

Sorts. Kas linnuke süüaja juua on
saanud?

Lind. Keegi ei ole mul midagi annud.

57
Sorts. Kas tuli on äieti kohendatud?

Tuli. Keegi ei ole mind kohendanud.

Sorts. Kas supp on ilusti keedetud?

Ma ammu ju põhja kõrbenud.

Kuningatütar [seisab, käed selja peal, en-
tongis ja kuulatab vaalolles, kuidas kõik
tema peäle vaebavad]

Sorts. Luugu on paha. [ei vaatagi enam
kuningatütre peäle, võtab taskust tükileiba,
poetab linnusele ja sööb ka ise]

Kuningatütar [aralt] Minna tahan
süüa ja juua.

Sorts [imekspannes] Söök, või nii? Kes
lõõd ei taha teha, ei pea ka süüna.

Kuningatütar [agedamalt] Ma ta-
han süüa ja juua.

Sorts. Kei sa minu hirtsikut korras
ei pea, lähem oma jälle ära. Katsu,
kuidas sa läbi saad [lõnnab oma kor-
riga minema]

Kuningatütar [kajub temale järele] Minna
tahan süüa ja juua!

Sorts [lähel rahuliste oma teed] Sa ei kuu-

le! Jätab mind muud kui üksi
 sija - oh kui üksi! Kännub edasi
tagasi muulil Minu naine müürigama,
nõrkab. Kui keele on üksi otses ol-
 la! Olen oma emele küürana Endeli
 vastu lahkest olnud, tema olen küll
 minne selles jäänud [Härra abutma]
Linnuse [Laulab]:

... Oel sinda loob nuttu,
 Kui põlgad mu jutte
 Sul nutte - nutte - nutte. "

Kuningatütar jah linnuse, sinul
 on küll õiges, müüd ei ole muud
 kui nutte - nutte - nutte - ! Olen
 mul emele raasunenegi leiba, mu
 kõht on nii väga, väga tühi.

Endel tuleb tants valkise lehe pääl
maasikad [Waadake, kuninga =
tütar Endelinda, maasikad? Need
saavad teile maitsema [Pestab te-
mole ühe marja suhu]

Kuningatütar [võtab hüldega
marja] Ah, need on hääd! Kust

sa nad leiducid ?

Endel. Kõigasin metsast sinu jaoks,
sõõ aga kuningatütar

Kuningatütar [sõõb suure isuga majju]

Endel [Kõõpib ühe laia lehe, keerab karu-
kants ja toob hallikast mett] Ja näe mis-
suguse karinaga ma sulle mett toon, joo,
see karastab ja kosutab. Karab temale lehe
suu ette]

Kuningatütar. Ah see on parem, kui
kallim vein!

Endel. Ho vaata, nüüd oled sa ennast
karastanud, nüüd pead sa rõõmus ole-
ma.

Kuningatütar. Rõõmus olla ei saa mina
ial enam

Endel. Kui mina ainult teed teaksin,
kuidas sind siit päästa.

Endelinda Laamert läbi meie ei pää-
se, ohakad külmustaksivad meid veri-
seks, - üle kaljude me ei või minna,
sääal on Mürakaru ees ja visuks meid
lõhki

Endel. Mina tean midagi. Mina nägin, kus saialpoiste labidad ja maalid seisavad, mina teen need ja näen maalt tee läbi. Seda maudu põgeneme ja ma viin sind su isa ja ema juure tagasi.

Kuningatütar. Isa ei taha ju minust enam midagi teada.

Endel. Mina saan teda seni, kuni ta sulle andeks annab.

Kuningatütar [imeksõannes, pakkumisi]

Miks sa minu vastu nii häa oled?

Mina olen omelt sinu vastu halb ja lõin sind.

Endel. Sellepärast, et sa mulle armas oled.

Kuningatütar. Armas olen? Mina ei teagi mis see on. Minule ei ole ial keegi armas olnud.

Endel. Kui keegi kellegile armas on, siis ei väsi see, kes armastab, ära, teisele rõõmu tegemast ja ei küsi, kas teine selle eest na tavalis on. Kestest armastab, kannatab tema eest valu

62.
ja vaeva ja armastab teda sellegipärast
ikka veel enam.

Kuningatütar. Kõnda ei ole mina
oma isa ega ema armastanud ei ma
mitte minu marmusestkiist. Lei lin-
det. Kõini kurvest kasin ma ainult
ja ei teinud kellegile rõõmu. [Kutma
hakanes, sügavus kahetsuses]. Oh kui
halb ja jaha olin ma. Meel on sinu
ees häbi! [Kutab tasakesi].
Õndel [silitab triivstides tema pääd]

(Õesriie)

Kolmas waatus

Käitkawa seesama, mis teises waatuses.
Tägapoollt paistab läbi tiheda metsa
nagu kuldse valguse nurga.

Kuningakülas [tuleb pahemalt poolt
metsast, ühted ülesreositud, paljajalu ja
paljaste näwanatega, neoni pääs ja rasne
haarub selias on rõõmus ja lustiline]

See, nüüd on meil tulepuud jätke küll-
kult. Heidad haaranu seljast ja haaranu
haan hantsime kõrwale ühta panema]

Käkuu, käkuu. Endelinda, annasime
nüüd kui kättele - jalgaadele tuld,
et kõik elusti valmis on, sees saan
aide käest, kui ta koju tuleb, ühta.

[joonset hantsimeisse, loob leiba ja pöö-
tab linnule]. Säh linnule, sinu
püüност!] Silitab lindu ja hammustab

ise na lustiliselt leiba] Kas, ma tein
hää hulga puud ja nüüd anaitseb
teit. Nüüd rutlu, taome wett ja kohen-

64.
dame luld. [Teoreetiliselt jaanoga hallinale,
toob vetti ja valab katlasse ja paneb
tulele haagu pöäle]. Linnuke, kas sa ei
tea, kus õndel on?

Lind: Oravaid nägin ma küppama,
jäneseesi kargama.

Õndelt aga kuusid ei näinud ma.

Kuningatütar [kinnalt]. Kuhu ta on
peans jäänud olema? Enne tuli ta iga
päev, tõi mulle marju ja lillesid, nüüd
on ta juba kolimat päeva kadunud.
[Toob luua ja pühil hertsiku esit]. Ei
lohi teda otsima minna, pean oma
tööd tegema.

The Muruudetütar [lippab mööda]

Kullane, ütle [haarab tema riietest min-
ni] viiki silmapilguks. . .

The Muruudetütar. Ei või, ei või, mul on
palju tööd.

Kuningatütar. Kas sa ehk õndelist
midagi tead?

The Muruudetütar Oravaid nägin ma
küppama, jäneseesi kargama,

Endelil aga kuskil ei näinud ma
Kuningatütar. Iih, otsi teda, ja
 kui sa leiad, siis ütle temale, et ma
 väga teda votan.

[^{no} Murmeidütar ei ole müüd
 aega endelt otsida, mul on pruudi-
 linnuk kududa, nii valge kui udu,
 nii peenike kui ambliku võrk.

[Toonset murema]

Kuningatütar [astub äärsa püü
 juure, vaatab august sisse ja hüüab]

Mors ja Mors, tee, oeste maa all
 elate ja mägede põhjas kolate, kas
 tee ei tea, kus endel on?

Mors [sistab väävalja] Ei annud sa
 krooni minule, ka mina ei rasta
 sinule.

Kuningatütar. Mis te inka müügid
 olete, mina olen Endeli pärast väga
 mures.

Mors [sui seest, leisi äpitades]
 Oravaid nägin hüppama,
 Jänesekehi kangama,

Endelt aga kuskil ei näinud ma.
Kuningalütar. Kas va' Müranaru
 tema ärd on söönud?

Müras See otsib teda ju ise. Kuule,
 kuudast ta teda sünnab. [Kaljude vahelt
kuulmise karust häält hüüdma]. Endel,
 kui ma su nätte saan riputan ma su
 kõigekõrgema männi latva üles! Saal
 peavad kaarnad sind sööma!"

Kuningalütar [pögeneb hurtsikusse]

Müranaru tuleb, müranaru tuleb!

Sorts [astub silsamal silmapüügil hurtsi-
ku loogant välja]

Kuningalütar [hirmub hirmul tema
viielest kinni] Õit, kas sa ei kuule,
 kuudast müranaru müüngab ja ah-
 vardab!

Sorts. Ma kuulen küll. Ja otsib oma
 sulast, vaest Endelt. Kui ta tema
 nätte saab, võib Endeli näsi hulwaste
 näia. See hirmulis ei tunne halastust.
 Kes omeli kord selle melsa temast pääs-
 taks. Kõik hingelised on hirmul lin-

67.
nimesed ei julge enam laulda, hald-
jatele kargab ta kallale, jõial joistel
näenab ta naelad kaherova, kui ta
nad kätte saab. Kõik mis elab, väri-
sel tema ees.

Kuningatütar. Ei, kas sina seda
anetsa temast päästa ei saa?

Sorts. Ei, laps, seda ei saa minna wa-
na eideki teha. Seda saab ainult noor-
neitsi teha, kes temale selle, mis temal
kõigearmsam on, ohveriks viib.

Kuningatütar [ohkab sügavalt]

[Hää alt kuulda si taseot kopsi-
meot.]

Kuningatütar. Ei, kas sa ei kuule
midagi?

Sorts. Küllap müttas kaevab mulla
all oma urgi.

Kuningatütar. See ei ole müttas. See
kõlab nagu labidaga kaevamine.

Kuula omegi, kõll, kõll, kõll! See
on labidas, mis nissi vastu kõllsatas!

Sorts. Oli, mista oli, mis onul võraste

68
asjadega tegu. Kaalan õige, kas sa oma
löö ära oled teinud. Kas hirtsiku põrand
on pühitud?

Hertsik. Minna üsna puhtaks puhastatud.

Sorts. Kas ase üles saanud?

Ase. Ma nohewile raputud.

Sorts. Kas linnuke on süüa saanud?

Lind. Ei võht mul enam lühjaks jäänd.

Sorts. Kas tuli ilust nohendud?

Tuli. Ma just kui päike põlenud.

Sorts. Kas supp on ilust meedetud?

Supp. Ei müüd kui ootan sööja suud.

Sorts. Ei, ei siis pean küitma. Tee
siis söök lauale. Minna tahan magama
heita. Keegi selle söö otsisin ütse-
vat sõnajalga, olen väsinud ja unine.

Huningalütar [alab suu pütsisse
ja toob kaks puutükki, mõlemad söönd]
Kaata amini eit, säält taga poolt pais-
tab suunde tagant nagu valgus. Otsi kui
lõpiks saäl metsjuba otsa ja hile päike

paistans killede pääle.

Sorts. Ah, mis und sina veel ei mäe.

Kuningatütar [täis igatsust] Säält
tasa metsa viib tee minu isa lossi.

Sorts Kes sulle seda ütles?

Kuningatütar. Endel ütles.

Sorts. Endel ei tea midagi. Kuigi säält
tee algaks, sina teda ometi ei leiaks.

Kuningatütar [nutma pirtsuades]
Ah eil, sina ei ole paha mõid, sina
oled häa, tarm wana emakene, seda
üllewad haldjad, seda üllewad pääal-
pessid, seda üllewad kõik metsaloo-
maksed, ja seda ütles ka minu sü-
da siin sees. Lase mind jälle koju
oma isa juure minna.

Sorts. Sinu isa ajas sind ju ära.

Kuningatütar Ma tahan alan-
duses ja sõnakuulmises teda teenida,
kuni ta mulle andeks annab. [Lü-
dalt ja kiirelt ja rõõmsalt] Luba, luba
mind jälle koju tagasi!

Sorts [parib temale näe pää pääle]

Oota, laps, kannatlikult. Tund tuleb,
kus sa jälle koju tagasi lähed, kõi-
nades ja võimsasti. Ära piüa midagi
enneaegu kätte saada, ära varasta
enesele midagi salaja ja öösel, mis
Sumal sulle kinnida tahab pääwa-
walgel ja päises paistel. [Tõuseb
üles ja astub hirtsina poole]

Kuningalütar [jäeb kannu pandud
kätega standlinult seisma. Jälle on maa-
alust napsimist ja naerumist kuulda]

Siaal kopsib ja uuriatab ju jälle kee-
gi maa all. Mis see omeli peaks olema
Hoks ja Hoks [tulevad jookstes üle
näitelawa]

Hoks. Kes minu kable ära on viinud?

Hoks. Kes minu labida ära on varasta-
nud?

Hoks ja Hoks. Oodaku! Kui meie sarga
kätte saame, me talle wati anname!
[jooksivad leisele poole ära]

[Kalgude jalal awab ennast maa]
Õndel [tuleb pooleri kehani nähtawale]

71,
Is! Kuningatütar Kuningatütar
Endelinda!

Kuningatütar. Ah sina oled?

Siiis olid Inna sina, kes kui mitas
maa all kobistas ja kaemas?

Endel. Kas päialpoised ära läksi-
vad?

Kuningatütar Ei näe neid enam

Endel Kas eit meid ei näe?

Kuningatütar [jooksel ja waatab
huntsikusse]. Ta magab rahuliski
ja raskesti. Oli terve öö sõnajala
eit otsinud.

Endel [nargab wälja] See on häa, siis
on meil õnne.

Kuningatütar. Kuule, kuidas mü-
rakaru müügab ja sind taga otsib!

Endel. Mina ei narda teda. Enam
kui surmuns liüa ta mind ei wõi.

Kuningatütar Wõib küll, ta
wõib sind piinata. Kõigenõrgema
peue latwa ahwardas ta sind ripu-
lada, nus sind kaamad peawad sööma.

72
Endel. Nõnda kergesti ta mind käl-
te ei pea saama
Kuningalütar. Põgene siis, ma palun
sind!

Endel. Kui häa sa minu vastu oled!
Kas siis sull oleks sellest kahju, kui
see peletis mind sinna männi latva
ühtuaks?

Kuningalütar. Ära räägi seda. Sa
oled mulle ju armetu armas.

Endel [äab üheõnneliku näoga peatama]
Kusugune inetu loom on kuningalüt-
rele armas.

Kuningalütar. Sa oled nii häa, sind
peab ju armastama.

Endel. Pane nüüd tähele, mis ma sulle
ütlen.

Kuningalütar. Räägi tase, et keegi ei
nuule.

Endel. Minu olen tee leidnud, mida
mööda meie siit nõjutud metsast
põgeneda võime. Tuba kaua olen ma
teda otsinud. Tee rüüb maa all, metsa

alt läbi. Kõnest kohast oli see ürg-
 kooku-seidandud. Kiiuimtega ja kättega
 ja väikesel päialpoiste labidate ja
 kablidega olen ma ta jälle lahti
 kaevanud.

Kuningatütar. Oh missugune õnn,
 müüd müüd sa põgeneda.

Endel. Mitte ilma sinuta. Sinu pärast
 tein ma seda. Mis minusuguse karva-
 se, küünana ja lombana poisiga maa-
 ilmas tehakse! Aga sinu viin ma su
 isakodu tagasi.

Kuningatütar. Oh Sumal, seda ei
 oleks nagu uskudagi!

Endel. Tee aga müüd ruttu ja tule!

Kuningatütar [kohkudes]. Oh, ma ei
 tohi ju, üt meilas ära! [Müüakse müü-
 kusse kaurima. Endel müüakse ma
 müüakse su häält!]

Endel [tahab Endelindal enesega kaasas
 tõmmata.]. Tule! Rutta, rutta!

Kuningatütar. Ma ei tõi ju veel
 mitte. Mine uksi!

Endel. Hille ilma sinuta.

Mirakaru [kõnnab metsinimene,
loomanahad ümber, ilmub kaljude peal,
suurt roigast käes keerutades]

Kuningatütar [hakkab ahortades
Endeli ümber minni] Minna pelgan!
Minna pelgan!

Mirakaru [röögatab rõõmu pärast]:
Endel, ma näen sind, Endel vaa näen
sind! Oota, kui ma su kätte saan!
Kõigekõrgema männi latva riputan
ma su üles, saäl peavad kaarnad sind
sööma [Kargab nuiat keeritades, kaljusid
mööda alla]

Endel ja Endelinda [katsuvad äärmestee
poole pääseda]

Kuningatütar [kõige suuremas ahastuses:
Eit, appi! Aita meid!]

Endel Päästa sina ennast, Endelinda!
[Kargab Mirakaru vastu, lootab käed laiaks,
et kuningatütart kaitsla]

Mirakaru [haarab Endeli minni, sisinal
tema vastu maad ja veab teda enese järel ära]

75

Sa julged minule vastu panna?

Selle eest pead sa tunda saama.

Kuningatütar [tõttab temale järde, sin-
cutab käsa?]. Halasta! Ära tee temale
kurja! [Hakkab tema näkkanantliid
kinni]

Mirakaru [tagasi vaadates]. Teina
enne, kui ma sinusse ei puutue.

Kuningatütar. Kõngi temale ees.

Mina olen kuningatütar ja annan
sulle näin mis sa tahad.

Mirakaru [hirmitades]. Mis sinul viitaval
ussikesel mulle ka anda on?

Kuningatütar [põlvilades]. Ma an-
nan sulle, mis mulle kõige armsam on!

Mirakaru. Aha, selle nööri? Anna
ka siia!

Kuningatütar [tagasi pöörates]. Oma
nööri pean oma ära andma?

Mirakaru. Kuu sa ei taha, siis on ta
elul ots.

Kuningatütar. Ei, ei ainult oma
nööri mitte.

Mürakaru [naandes]. No, siis heia eest
[Hannab uuesti Endelust nimmi].
Sinna mánna oisa temaga, sääl
söögu teda kaarnad!

Kurungatütar. [nisub enesel kroo-
ni pääst ja heiab seda kõrgele tästetud
kätega tema poole]. Wõta siis mi-
nu kroon!

[Kälk, saun ja müristamine. Kroon harr-
kab Mürakaru käte rahel helendama ja
lööb leenima. Mõhha langenud Endeli ase-
mel, seisab sääl ilus noor kurungaga poeg,
hiilgavates rüütes kroon näherata juurtele seis
Mürakaru Kroon helendab, nagu tuli
põleb minu ihus. Appi, appi, minna
põlen ära!

Endel. Tõmbab oma mäega tungib põ-
gene järele Mürakarule kallale. Murtud
on nõiduse võim. Wõta oma jalga,
peletis! [Tõrnab tema maha]

[Kõets lööb nurraga elama. Muruilde-
tübed, päialpõisid, jänused ja metskiitsed
näitavad ennast, linnud lendavad õhus.

17.
Sõuts veetab imens pannes hurtsikust ja
lõnnab lähemale. Muuvidetüüred ja päial-
poissid lausutavad käsa ja hõiskavad].

"Hõissa, hõissa, hõissa, suur Mürakani
on surunud! Kuni nõid on surunud, hõissa,
hõissa hõissa!"

Endel [pöörab hõiskajate hulka tema
ümber, kuningalühe juure tagasi ja
paneb oma mõõga tema jalgaude ette]

Kuningalühe. Endel! Kuni ilus sa oled!

Endel [lasub kuningalühe ette ühe põlve
pääle] Kuningalühe, sina oled minu
päästja. Võta minu tänu vastu.

Ja minu mõrsjaks, ole minu kuning-
kanna!

Kuningalühe. Hää meelega, minu
armas Endel! Aga - sa siid mind
emeti koju mu isa juure?

Endel. Kas ma sulle selle pääle
ema sõna ei annud?

Päialpoissid ja Muuvidetüüred [on
ennast mündi kätte ümber kogunud,
tantsivad hõiskades ja lausutavad käsa]

78.
Murmeidütred. Tema päästis metsa
nõia võimust!

Päialpoisid. Onne temale ja rõõmu!

Murmeidütred. Ehime teda kui
mõrsjat enne kui ta meie juurest
lahkub

Moks. Meie tegime temale kuldseid
kingad.

Moks ja ehteid tema maela ja näe-
warte ümber.

Moks ja Moks [ehivad kuningatütart
nende ehtega]

Me Murmeidütart Ja meie südusime
temale puudilinniku, valge kui udu
peenike kui ämbliku sõrk. [ehivad ühes
teistega kuningatütart leoriga]

Kuningatütart. Tänu teile, tuhhat tänu.
Palju, palju olen ma teilt õppinud.
Aga kõige paremat õpetab mulle mu
õndel

Õndel [võtab enesest krooni pääst]

Ja nõnda kroonin ma oma mõrsjal
kui oma kuninganat!

Endel ja Endelinda⁷⁹ [astuvad aide
ette]

Kuningatütar. Ketsait, anna
meile oma õnnistust

Endel ja luba minu mõrsjal min-
na

Sorts. Kingu ta rahus ja õnnes. Halas-
tusest andis ta oma krooni, ta on
armastuse krooni väärt. Haudake,
kuidas pime mets tema kes ennast
arvab.

Murvielütred. Mängige! Tantsige
pulmaluigi!

[Ketsadab ennast, armult, poisilab
kuninga loss, rahu lilliline tee viile.

Valge marmori kepi pääl seisab
kuningas, tema ümber saatkond,
koolipreili, proharestor, tantsmeister,
kann oma poistega, Leilinde leiste
titarlastega.

Endel ja Endelinda [astuvad
näsinas sinna poole]

Murvielütred ja päälpoisid

[püistawad nende teele lillesid]
Kuningas [astub neile vastu
trepiot alla]
Kuningatütar. Isa! Isa!

(Eesriie)

Lõpp.

